

НАЦРТ

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ТИТЕЛ 2022-2030.

Израду Плана развоја општине Тител финансијски је подржао Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу

Садржај:

Реч председника општине Тител.....	2
1. Контекст и процес израде	3
1.1. Контекст.....	3
1.2. Процес израде.....	3
2. Преглед и оцена постојећег стања	6
3. Визија општине Тител	20
4. Приоритетни циљеви општине Тител.....	21
5. Институционални оквир за спровођење плана развоја општине Тител....	46
6. SWOT анализе	47

Реч председника општине

Поштовани грађани и грађанке,

Пред Вама је План развоја општине Тител за период 2022-2030. године који представља кровни документ развојног планирања наше Општине. У њему су представљени развојни правци, приоритети и циљеви које као Општина желимо да достигнемо до 2030. године.

Основна идеја развоја општине Тител јесте унапређење живота грађана и грађанки наше Општине кроз развој потенцијала, уз поштовање постулата одрживог развоја. Током вишемесечног рада на изради Плана развоја општине Тител 2022-2030. године дефинисани су развојни правци којима планирамо да ходимо како бисмо унапредили општину Тител и учинили је бољим местом за живот грађана и грађанки, као и привлачнијим местом за привреднике и туристе.

Правац нашег деловања у наредном периоду биће усмерен ка креирању ефикасније и квалитетније јавне управе, како би иста постала бољи сервис грађанима и привреди; развоју инфраструктуре са циљем да се унапреди квалитет живота свих житеља општине Тител, али и да се створе бољи услови за обављање привредне делатности и унапреди пословна клима у нашој Општини. Поред тога, велика пажња посвећена је и унапређењу друштвених делатности како би грађани и грађанке, гости и туристи наше Општине имали на располагању све што је неопходно за квалитетан живот и боравак у општини Тител.

Надамо се да ће се све заинтересоване стране укључити у реализацију задатих циљева како бисмо остварили планирано и учинили нашу Општину привлачном за живот, боравак и пословање. Позивамо Вас да се упознاته са овим документом и да заједно са нама радите на томе да општина Тител у будућности остане стабилна, еколошки здрава и безбедна заједница.

Др Драган Божић
Председник општине Тител

1. Контекст и процес израде

1.1. Контекст

План развоја локалне самоуправе је, у складу са Законом о планском систему, плански документ најшире обухвата и највишег значаја за јединице локалне самоуправе (ЈЛС).

План развоја ЈЛС је дугорочни документ развојног планирања који за период од најмање седам година усваја Скупштина ЈЛС, а на предлог надлежног извршног органа ЈЛС. Овај документ, према Закону, садржи:

- Преглед и анализу постојећег стања,
- Визију односно жељено стање,
- Приоритетне циљеве развоја који се желе постићи и
- Преглед и кратак опис одговарајућих мера.

Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике, док је ЈЛС обавезна да годишњи извештај о спровођењу плана развоја ЈЛС припрема у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Истеком сваке треће календарске године од доношења, општинско веће ЈЛС утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање Скупштини јединице локалне самоуправе, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Приликом израде плана, ЈЛС је дужна да води рачуна о његовој усклађености са планским документима донетим на републичком и покрајинском нивоу, водећи рачуна о изворним надлежностима ЈЛС у домену планирања, прописаних Уставом и законом. Урбани развој директно је повезан са одрживим економским растом и развојем, рационалним коришћењем земљишта, демографским променама и становићем, саобраћајем и техничком инфраструктуром, животном средином, културним наслеђем и свим осталим областима које су у надлежности ЈЛС. Стога је посебно важна усклађеност развојног плана ЈЛС са Просторним планом ЈЛС.

Израда Плана развоја општине Тител финансира се средствима Аутономне Покрајине Војводине (АПВ), Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, а спроводи се посредством Акредитоване регионалне развојне агенције Бачка, док је стручну подршку и консултантску помоћ пружио Институт за економику пољопривреде Београд.

План развоја општине Тител за период 2022-2030. година израђен је у складу са Законом о планском систему (2018).

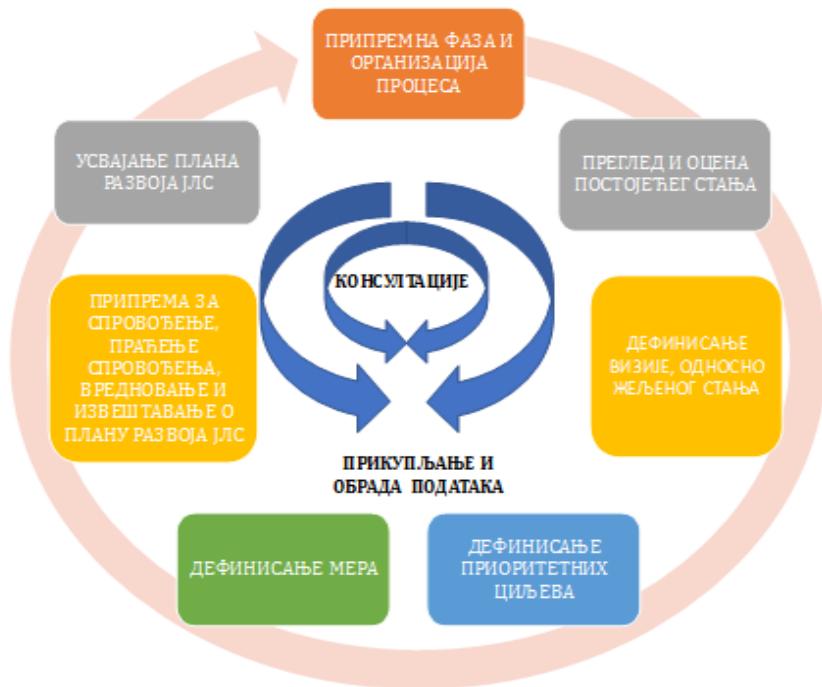
1.1. Процес израде

Процес израде Плана развоја спроведен је кроз следеће главне фазе:

1. Припремна фаза и организација процеса;
2. Преглед и оцена постојећег стања;
3. Дефинисање визије, односно жељеног стања;
4. Дефинисање приоритетних циљева;

5. Дефинисање мера;
6. Успостављање институционалног оквира за спровођење Плана развоја ЈЛС;
7. Усвајање плана развоја ЈЛС.

ФАЗЕ ИЗРАДЕ ПЛНОВА РАЗВОЈА ЈЛС

Током **припремне фазе** донета је одлука о приступању изради документа, као и план активности израде плана. Поред тога, именован је тим који је технички водио целокупан процес израде плана. Затим, урађена је анализа заинтересованих страна - идентификовани су најважнији актери и анализиран је њихов утицај и значај, као и подручја за која се план израђује. На основу анализе заинтересованих страна, успостављен је *координациони тим* и именовани су чланови радних група, који су укључени у различитим фазама израде документа.

Утврђене су три тематске радне групе на бази тзв. „стубова одрживог развоја”:

1. *Прва радна група* је покривала питања из области као што су заштита животне средине, урбанизам и просторно планирање, саобраћај и енергетика.
2. *Друга група* је покривала питања из области економског развоја, пољопривреде и тржишта рада
3. *Трећа група* покривала је област друштвених делатности, као што су образовање, култура, спорт, омладинска политика, социјална заштита и здравство.

Преглед и оцена постојећег стања као први практичан корак у процесу подразумевао је прикупљање и обраду података из примарних и секундарних извора. У оквиру овог корака, комбинацијом примарног извора (коришћењем упитника) и секундарног извора (прикупљањем података из званичне статистике) израђене су следеће анализе:

- 1) Анализа економског развоја;
- 2) Социо-економска анализа пољопривреде;
- 3) Анализа сектора заштите животне средине, сектора енергетике, сектора саобраћаја и комуникација, сектора урбанизма, просторног планирања и грађевинарства;
- 4) Анализа области друштвеног развоја, као и
- 5) Анализа капацитета Општине за финансирање приоритетних праваца развоја.

Такође, направљена је веза са *Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030)*, односно урађена је локализација циљева и индикатора циљева одрживог развоја¹.

Анализа постојећег стања завршена је израдом тзв. SWOT матрице, која је развијена на радионици на којој су учествовали чланови радних група за израду Плана развоја.

Након завршетка овог процеса следећи корак подразумевао је дефинисање визије и дефинисање приоритетних циљева и мера кроз радионице и консултације са тематским групама. Одржана су три круга консултација са тематским радним групама на терену, онлајн консултације, као и завршне консултације са координационим тимом.

Визија која представља изјаву о жељеном стању у будућности дефинисана је тако да с једне стране буде концизна, инспиративна и амбициозна, а са друге стране да буде достижна и корисна за следећи корак - дефинисање приоритетних циљева развоја.

Приоритетни циљеви су пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан посебан циљ. Приоритетни циљеви су утврђени тако да буду специфични, мерљиви, достижни, реални и временски одређени, а на нивоу сваког циља дефинисани су показатељи исхода.

Мере представљају активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Оне могу бити различите по својој врсти и начину деловања док је за остварење постављеног циља потребна реализација једне или више мера које могу бити међусобно условљене. У кратком опису мера одређен је очекивани временски рок за остваривања мера (кратки - у прве две године спровођења плана, средњи - од треће до пете године, и дуги - од шесте до осме године спровођења) као и одговорна страна за спровођење мера. Такође, утврђени су и очекивани извори за финансирања мера.

Дефинисање оквира за праћење, евалуацију и извештавање са структуром одговорности као завршни корак у изради документа и састоји се у дефинисању активности и одређивању одговорности за спровођење Плана развоја. Оно укључује процесе праћења спровођења, извештавање о процесу спровођења и оцену спровођења Плана развоја.

¹ Агенда 2030 је усвојена на самиту Уједињених нација одржаном 2015. године и чини је 17 циљева, а у оквиру њих 169 подциљева мерених уз помоћ 231 показатеља којима се дају смернице свим државама како би их усвоиле и прилагодиле сопственим приоритетима. Циљеви одрживог развоја се спроводе не само на националном, већ и на регионалном и локалном ниву, а прилагођавање глобалних циљева низним нивоима планирања посматра се као „локализација циљева одрживог развоја“. Локализација подразумева да локалне власти у процесу планирања подржавају циљеве одрживог развоја акцијама одоздо према горе и да заједно са представницима цивилног и приватног сектора локализују глобалне циљеве и стављају их у локални контекст, односно интегришу их у планове развоја своје локалне заједнице.

На крају, последњу фазу представља фаза **усвајања Плана** где План развоја након завршних консултација усваја Веће ЈЛС и подноси на јавну расправу након чијег сповођења се План развоја упућује на усвајање Скупштини општине.

2. Преглед и оцена постојећег стања

Социо-економска анализа општине Тител – извод²

Општи подаци

Општина Тител просторно је смештена у Јужнобачком управном округу у АП Војводини, на северозападу Републике Србије. и заузима површину од укупно 263,5 km². Општина се простире на југоистоку Бачке, смештена је између река Дунав и Тиса и граничи се са Зрењанином на истоку, Старом Пазовом и Инђијом на југу, на западу са Новим Садом, а на северу са Жабљем. Општина се налази на следећим координатама: 45°12'13" северне географске ширине и 20°17'24" источне географске дужине и чини је укупно шест насеља (Слика 1): урбano насеље Тител, Шајкаш, Мошорин, Гардиновци, Лок и Вилово.

Слика 1. Насеља општине Тител

Највећи атар има насеље Тител (68,6 km²), затим следе: Мошорин (68,0 km²), Шајкаш (38,6 km²), Гардиновци (32,5 km²), Лок (29,6 km²) и Вилово (26,1 km²).³

Општина Тител је мултинационална и мултикултурална средина. Према резултатима Пописа становништва из 2011. године, у Општини је живело 15.738 становника. По етничком саставу највише је било Срба, 13.615 лица (86,51%), затим следе Мађари, 822 (5,22%), Роми, 264 (1,68%). У групу остали спада 742 лица или 4,71%, док неизјашњених има укупно 295 лица или 1,87%.

Извор: https://sr.wikipedia.org/sr-el/Општина_Тител

Кроз територију општине Тител, поред речних путева које чине реке Дунав и Тиса, постоје и друмски и железнички саобраћајни путни правци.

Клима у општини Тител је умерено-континентална, погодна и повољна за живот и рад мештана.

² Комплетна социо-економска анализа налази се у прилогу

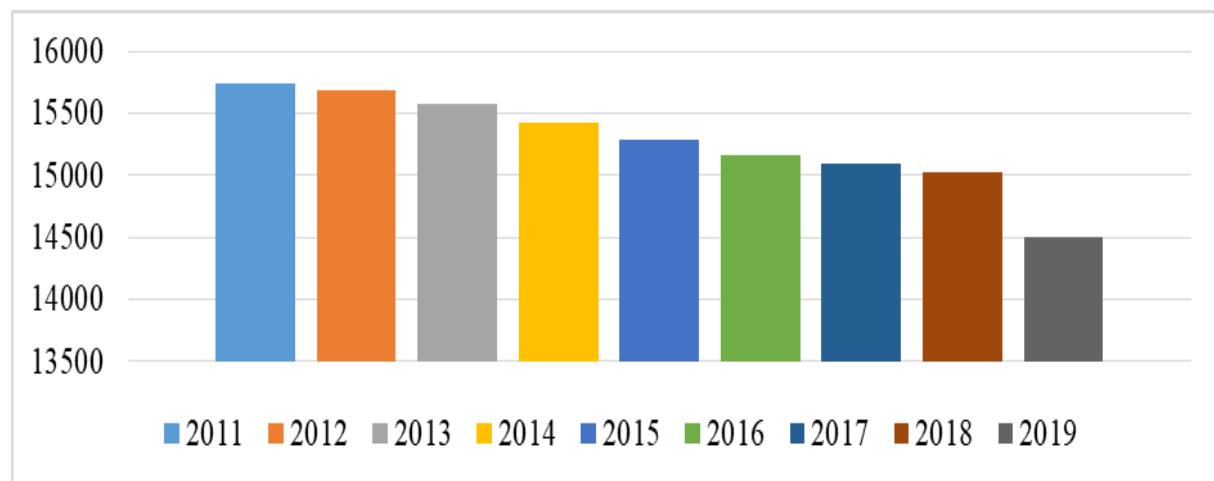
³ Подаци Општинске управе Тител, октобар 2021. године.

Историја општине Тител је дуга, богата и сеже у праисторију, о чему сведоче остаци људских насеобина са овог простора. До доласка Римљана на тлу данашњег Титела живели су Дачани, Келти, Скордисци, Јазиги, Хуни, Авари, Протобугари, Готи, Гепиди и Алани. Најважнија установа културе је Културни центар општине који развија културне активности на српском и мађарском језику. У овој општини рођени су неки од најважнијих људи за нашу науку, књижевност, историју, политику: Милева Марић-Ајнштајн, Исидора Секулић, и др.

Демографија

Резултати пописа из 2011. године, указују на присуство и повећање интензитета неповољних демографских појава и процеса са којима се већ деценијама суочава Србија. Приметно је смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење које детерминише прилично ограничавајући популациони оквир формирања радног контингента, а самим тим и активног становништва (смањен број становника са 15.738 у 2011. години на 14.997 становника у 2019. години). Број становника у општини Тител се, у периоду 2011-2019. године, смањио за 4,7% (Графикон 1).

Графикон 1. Број становника у општини Тител, у периоду 2012-2019. године

Извор: РЗС (2020) Општине у Србији.

Према попису из 2011. године, подаци о старосној структури становништва показују да 3.653 становника (23,2 %) чини популација преко 60 година; деце и омладине до 19 година има 1.022, односно 21,6% укупне општинске популације. Пад укупног броја становника, ниска стопа наталитета и фертилитета, негативан природни прираштај -6 (виши од војвођанског просека - 4,7), као и висок индекс старења су карактеристике општинске популације (Табела 1).

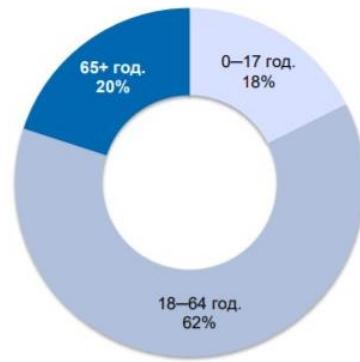
Табела 1. Основни демографски подаци, упоредни приказ (2019. година)

Опис	Тител	Јужнобачка област	Република Србија
Број становника	14.997	618.829	6.945.235
Просечан број чланова домаћинства	3,1	2,7	2,9
Стопа природног прираштаја	-6	-2,0	-5,3
Очекивано трајање живота живорођених	71	75	74
Просечна старост	43	44,5	44,7
Индекс старења	136	138,57	144,05
% проценат деце старости од 0-14	14,22	15,54	14,54
% проценат становништва радног узраста	66,16	65,91	65,02
% 65+ у укупном становништву	19	18	19

Извор: (РЗС) 2020, Девинфо.

Са шест насеља, укупан број становника броји 14.944 лица у 2020. години, са густином насељености од 57 становника/км². Стопа природног прираштаја износи -6 (стопа умрлих 14, стопа живорођених 10). Просечна старост становништва је 43 године, са индексом старења 136. Просечан број чланова домаћинства је 3,05.

Слика 2. Становништво према старосним групама, у 2020. години

Према старосној структури, број мушкараца (7.885) је незнатно већи од броја жена (7.853). Просечна старост код жена је 42,6 година, а код мушкараца 39,9 година. Према петогодишту, најдоминантније старосне групе су 45-49, 50-54, 55-59 година код оба пола. Становништво које има између 18-64 године је најдоминантнија старосна група са 62% у укупном броју становника. Становништво које је старије од 65 година се налази на другом месту, са 20% у укупном броју становника. Удео деце, између 0-17 година, заузима 18% укупног броја становника (Слика 2).

Извор: Витална статистика, 2020.

Из горе наведених података може се извести закључак да су посебно изражена два процеса у општини Тител, процес демографског старења становништва и процес укупне депопулације. Наведени процеси представљају два најзначајнија демографска проблема која имају изразито неповољан утицај на све сфере друштвено-економског живота што у великој мери онемогућава развој подручја. Демографски проблеми се одражавају на систем образовања, здравствени систем, тржиште рада, и све друге поре друштва, а смањење радног контингента онемогућава економски развој заједнице.

Организациона структура општине

Територија општине Тител је утврђена законом којим се уређује територијална организација Републике Србије и њу чине следећа насељена места: Тител, Лок, Вилово, Гардиновци, Шајкаш и Мошорин. Општина има својство правног лица чије седиште је у насељеном месту Тител, улица Главна 1. Органи Општине су: Скупштина општине (у даљем тексту: Скупштина), председник општине, Општинско веће и Општинска управа.

У Општинској управи запослено је 38 радника на неодређено. Основне организационе јединице су: Одељење за послове органа општине, општу управу, друштвене делатности и заједничке послове; Одељење за привреду, локално-економски развој и стамбено-комуналне делатности; Одељење за просторно планирање, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине; Одељење за инспекцијске послове; Одељење за финансије, буџет и утврђивање и наплату локалних јавних прихода.

Посебна организациона јединица је Кабинет Председника општине.

Пословником Скупштине општине Тител („Сл. лист општине Тител”, бр.3/20) формирана су стална и повремена радна тела. Стална радна тела Скупштине образују се као комисије и савети. Комисије и савети Скупштине су: 1. Комисија за статутарна питања и нормативна акта, 2. Комисија за кадровска и административна питања и радне односе, 3. Мандатна – имунитетна комисија, 4. Комисија за представке и жалбе, 5. Комисија за рурални развој и праћење радова у пољопривреди 6. Комисија за утврђивање предлога назива улица, тргова, заселака и делова насељених места 7. Савет за буџет и финансије, 8. Савет за привреду 9. Савет за урбанизам, стамбено-комунална питања и заштиту животне средине, 10. Савет за јавне службе и друштвене делатности, 11. Савет за демографску политику и заштиту, 12. Савет за развој и заштиту локалне самоуправе, 13. Савет за међуопштинску и регионалну сарадњу, 14. Савет за рад и развој месних јавних заједница и 15. Савет за борбу против корупције.

Поред сталних радних тела предвиђених овим Пословником, Скупштина оснива посебна стална радна тела Скупштине, у складу са законом и Статутом, и то: 1. Савет за младе, 2. Комисија за родну равноправност, 3. Савет за здравље и 4. Савет за праћење примене Етичког кодекса.

Општина Тител је оснивач следећих јавних институција и установа: ПУ „Плави чуперак” Тител, Народна библиотека „Стојан Трумић” Тител, Центар за социјални рад „Солидарност” Жабаљ, одељење Тител, Установа за заштиту природе „Тителски брег” као и ЈКП „Комуналец” Тител.

Природни ресурси

Природни ресурси општине Тител су у знаку броја три. „Три града у окружењу, три реке у окриљу и – три велике прилике: научички туризам, органска производња и Тителски брег, ако би се удружили у једну идеју – могли би чудо да направе”.⁴

Географски положај општине Тител је изузетно повољан. Рељеф општине Тител је пространа равница са Тителским брегом. На подручју Општине могу се издвојити три целине представљене пространом алувијалном равни на надморској висини 70-72 м, лесним терасама на надморској висини 82-84 м и Тителским брегом на висини 111-130 м.

⁴ Илија Туцић (*Војвођански магазин*, Категорија - Село моје лепше од Париза: Тител - Ту где ти је душа, <http://www.vm.rs/titel-tu-gde-ti-je-dusa/>, децембар, 2021. године).

Општину карактерише и богатство у водним ресурсима у виду површинских и подземних вода. На ободном делу подручја општине Тител, протичу две велике међународне реке: Дунав и Тиса. Од подземних вода могу се издвојити само подземне воде из прве (фреатске) издани, док се воде из друге (артеске) издани практично и не користе, јер је њихова издашност беззначајна.

Заштићена природна добра/резервати природе

На подручју општине Тител присутна су три специјална резервата природе од којих је један у потпуности на подручју општине Тител (Тителски брег), док су преостала два већинским делом на подручју суседних општина (Табела 5.). Ова подручја морају бити приоритет када је у питању заштита и очување локалне животне средине, јер постоје значајни видови њиховог угрожавања.

Табела 2. Заштићена природна добра на подручју општине Тител

Заштићено природно добро	Тип заштите	Укупна површина	Општине
Тителски брг	Специјални резерват природе	496 ха	Тител
Ковиљско-петроварадински рит	Специјални резерват природе	5.895 ха	Нови Сад, Ињија, Сремски Карловци, Тител
Ритови Доњег Потисја	Специјални резерват природе	3.010 ха/67 ари	Жабаль, Зрењанин, Тител, Нови Бечеј
Бели дуд у Гардиновцима	Споменик природе	1ap/13 м2	Тител

Извор: Централни регистар заштићених природних добара, Завод за заштиту природе Србије (<https://www.zzps.rs/wp/centralni-registar/?script=lat>)

Подручје лесне заравни и одсека Тителског брега добило је статус заштићеног подручја од изузетног значаја 2012. године када је проглашено Специјалним резерватом природе.

Животна средина и комунална инфраструктура

Подручје општине Тител спада у подручја угрожене животне средине, са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

На водоводну мрежу прикључено је 4.553 домаћинства односно 88,4% укупног броја домаћинства. Квалитет пијаће воде на подручју општине Тител је незадовољавајући, како са аспекта микробиолошке исправности, тако и са аспекта физичко-хемијске исправности. Вода из јавног водовода општине Тител неисправна је по питању физичко-хемијских параметара на 100% испитиваних узорака, док је микробиолошка неисправност утврђена на 6,7 % узорака.

На канализациону мрежу прикључено је 414 домаћинства односно 8% укупног броја домаћинства. Највећи део отпадних вода из домаћинства испусти се у септичке јаме, а преостале воде у канализациону мрежу, одакле се без пречишћавања испуштају у реку Тису.

Изражен је проблем управљања чврстим комуналним отпадом на подручју Општине. Сва домаћинства у свим насељима Општине обухваћена су организованим сакупљањем отпада,

међутим, отпад се непрописно одлаже. Главна депонија у насељу Тител несанитарна је и представља опасност по животну средину. Осим главне депоније, постоји више дивљих депонија/сметлишта у насељима Општине. Примарна сепарација отпада не постоји, а рециклажа је присутна у јако малој мери. На подручју општине Тител, управљање комуналним отпадом поверено је ЈКП „Комуналац” Тител (насеља Тител, Лок, Вилово, Гардиновци и Мошорин), као и Д.О.О. „Извор” (насеље Шајкаш До отварања регионалног центра за управљање отпадом општина Тител ће реализовати активности и пројекте, како би смањила негативне ефекте постојећих несанитарних депонија.

Инфраструктура

Саобраћајно-комуникативни значај општине Тител у односу на шире окружење је доста повољан. Општина се налази у средишту троугла омеђаног градовима Зрењанин, Нови Сад и Београд, односно директно се ослања на међународне пловне путеве река Дунав и Тиса, а индиректно и на државни пут I реда А1 (међународни коридор X). Стoga, општина поседује знатан потенцијал развоја друмског, железничког и водног саобраћаја.

Мрежу друмских саобраћајница на територији општине Тител сачињавају државни путни правци и општински категорисани и некатегорисани путеви. Густина путне мреже општине Тител је нешто испод регионалног и обласног просека, али знатно испод националног просека.

Стање путне мреже се у глобалу може оценити задовољавајућим, иако постоје одређени локални путни правци ван захтеваних техничких димензија или оптерећени са нешто лошијим стањем коловозног застора. Додатни проблем одржавања и изградње локалних друмских саобраћајница на територији Општине представљају потенцијална клизишта или плављење терена у зони Дунава и Тисе. Територијом Општине пролази регионална једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга за превоз роба и путника, Нови Сад – Распутница Сајлово – Римски Шанчеви – Тител – Орловат стајалиште. Сходно чињеници техничко-технолошке застарелости пружног правца, њено коришћење је ограничено, најчешће на путнички саобраћај малог обима и повремени транспорт роба уз ограничење носивости. Као водотоци од значаја за организацију водног саобраћаја на територији општине Тител су река Дунав (Паневропски коридор VII) и река Тиса. На деоници Дунава и Тисе који таргетирају Општину не постоји ни једно лучко пристаниште (путничко или робно). У функцији је само неколико привезишта за чамце и мање бродове. Упркос условима за развој мултимодалног саобраћаја, на територији општине не постоји ни један РТЦ (робно-транспортни центар).

Општина Тител се генерално сматра нето увозником електричне енергије, како на својој територији не располаже погонима за производњу електричне енергије. Дистрибуцију електричне енергије унутар конзумног подручја општине (до физичких и правних лица) врше огранци Електродистрибуције Србије д.о.о. из Београда, Електродистрибуција Зрењанин (насеља Тител и Лок) и Електродистрибуција Нови Сад (насеља Шајкаш, Мошорин, Вилово и Гардиновци), а које послују у саставу ЈП Електропривреда Србије. Иако електрична енергија најчешће представља доминантан вид енергије која се организовано допрема локалном становништву, већи део енергетске независности општине Тител базираће се на гасу као водећем енергенту. На територији општине Тител спроведен је поступак гасификације, а одређени број домаћинстава се већ приклучио на гасоводну мрежу. Остало је само насеље Мошорин у којем је спроведена мрежа, али није пуштен гас због решавања имовинско-правних односа на мерно-регулационој станици у Шајкашу.

У оквиру Националног стратешког оквира, извршено је полагање етапе транснационалног гасовода Јужни ток делом територије општине Тител.

Територијом општине Тител положена је и етапа магистралног нафтоваода Панчево-Нови Сад (ДН-2).

Обновљиви извори енергије (ОИЕ) се користе у занемарљивом обиму, при чему су током протеклог периода на подручју Општине вршене само одређене процене ефеката употребе енергије ветра. Ни у једном насељеном месту Општине није у функцији организовано снабдевање топлотном енергијом (даљинско грејање или испорука топле воде).

Фиксна телефонија, као телекомуникациони формат, на овим просторима и даље представља врло значајан инструмент повезивања људи и размене мисли. Са већим делом инсталација и доминантним бројем корисника фиксне телефоније, на територији Општине располаже предузеће „Телеком Србија” а.д. Одређен број корисника користи и услуге других оператора фиксне телефоније, попут „СТ Кабле” д.о.о., „СББ” д.о.о. и други. Највећи део територије општине Тител покривен је сигналом мобилне телефоније свих оператора мобилне телефоније активних у Србији („Телеком Србије” а.д., „Yettel” д.о.о. и оператора „A1” д.о.о.).

На територији Општине, ЛП „Поште Србије” пружа услуге које су асортиманом и квалитетом усклађене са захтевима тржишта. На територији општине Тител активно је неколико провајdera услуга интернет саобраћаја. Примарно су то мобилни оператори присутни на националном нивоу (мобилни интернет), као и провајдери „СТ Кабле” д.о.о., (wi-fi и кабловски интернет), „СББ” д.о.о. (wi-fi и кабловски интернет). Такође, ови провајдери имају и примарну улогу у функционисању кабловског дистрибутивног система - КДС (пренос и дистрибуција радио и ТВ сигнала). Интернет и КДС оператори са територије Општине фокусирани су на даље ширење постојеће мреже и унапређење пружених услуга у складу са захтевима тржишта. На територији Општине не функционише ни једна ТВ станица локалног карактера, односно активна је једна интернет радио станица („Радио Брег”). Општинска управа Титела не поседује комплетно имплементиран веб портал за Е-управу.

Друштвени развој

Образовање, здравство, култура и спорт

Општина Тител према степену развијености сврстана је у трећу групу, односно међу недовољно развијене локалне самоуправе чији је степен развијености у распону 60-80% републичког просека.⁵ Друштвени развој општине Тител, мерењ индексом друштвеног развоја (ИДР) градова и општина, износио је 2018. године 50,11 (нпр. најнижи је имала општина Гацин Хан 30,5 и Мало Црниће 33,7, а највиши општине Нови Београд 63,9 и Врачар 65,4).

Према Попису становништва, домаћинстава и станова, РЗС 2011. године, у Тителу је 4,7% женског и 1,1% мушкиног становништва неписмено, од тога је изразито доминантна категорија жена 65+. Од укупног броја неписмених, 1,8% је из градских насеља, а 3,5% из осталих. Школска спрема је доста лошија од просека Републике код виског и вишег, а боља код средњег образовања. Предшколска установа „Плави чуперак” је једина предшколска

⁵
2.pdf

<https://ras.gov.rs/uploads/2019/01/uredba-o-utvrdjivanju-jedinstvene-liste-razvijenosti-regiona-i-jedinica-l-2.pdf>

установа на територији општине Тител. Смештајни капацитети су задовољавајући у Тителу, док они у насељеним местима нису добро опремљени и раде у неусловним просторијама. У општини Тител налазе се две основне школе, једна је у Тителу а друга у месту Шајкаш. Од јуна 2021. године у Тителу је отворено издвојено одељење Основне музичке школе „Јосип Славенски“ из Новог Сада. Средња техничка школа „МилеваMariћ“ је једина средња школа на подручју општине Тител и модерно је опремљена.

Примарну здравствену заштиту становништва за подручје Титела обезбеђује Дом здравља, са подручним амбулантама у Локу, Вилову, Гардиновцима и Мошорину и здравственом станицом у Шајкашу. У саставу ДЗ су и апотеке у Тителу и Шајкашу. Неповољан је број становника на једног лекара, и знатно је испод нивоа Србије. Осим недостатка одговарајућих кадрова, ни просторни ни технички ресурси нису на адекватном нивоу.

Једина установа културе на читавој територији општине Тител је Народна библиотека „Стојан Трумић“. Она је организована као општинска институција. Основана је одмах по завршетку другог светског рата, 1945. године. Библиотека спада у ред малих библиотека, са фондом од 17.226 књига.

У општини Тител постоји већи број спортских објеката различитог квалитета, неки су у добром стању, а неки захтевају адаптацију. Највећи број је фудбалских игралишта, а тренинзи у затвореном се одвијају у школским халама. Недостаје инфраструктуре за различите спортиве и рекреацију у приобаљу, а заправо највећи недостатак је непостојање вишенаменске спортске хале.

Безбедност и социјална заштита

Полицијска станица у Тителу је организациона јединица Полицијске управе у Новом Саду и надлежна је за обављање унутрашњих послова на подручју општине Тител (безбедносна заштита живота, права, слобода и личног интегритета лица, подршка владавини права, безбедносна заштита имовине, пружање помоћи у случају опасности и пружање друге безбедносне помоћи онима којима је неопходна)⁶.

Социјална заштита општине Тител обухвата два аспекта. Први се односи на услуге социјалне заштите и новчана давања на националном нивоу, док се други аспект односи на услуге социјалне заштите и новчана давања на локалном нивоу.

Млади

У Општини Тител постоји Канцеларија за младе (КЗМ) која реализује политику, програме и пројекте за младе⁷. На подручју општине Тител током 2020. године било је око 14.944 становника, од којих млади чине 17,8%, што је изнад просека Србије 16,4%⁸, односно сваки шести становник сврстава се у категорију младих.

⁶ Стратегија развоја социјалне заштите општине Тител 2008-2012, <http://www.opstinatingel.rs/wp-content/uploads/2019/10/strategija-razvoja-socijalnih-usluga-u-opstini-titel.pdf>

⁷ Сходно Члану 3 Закона о младима, омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота (Службени гласник РС, број 50/2011).

⁸ DevInfo Србија и прорачун аутора.

Развијеност невладиног сектора

На територији општине Тител функционишу бројне организације цивилног друштва и невладиног сектора. Доминантни извор финансирања ових организација је буџет Општине. Невладине организације (НВО) баве се промоцијом културно-историјског наслеђа, афирмацијом спорта, социјалним давањима и сл. Дотације невладиним организацијама чине 2,3% укупног буџета општине Тител. Највећа издавања реализована су у оквиру Програма социјалне и дечије заштите и Програма развоја спорта и омладине (што заједно чини око 85% укупних издавања за дотације НВО).

Решавање питања избеглица и интерно расељених лица

Општина Тител континуирано, у складу са расположивим средствима и у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, ради на решавању проблема избеглица, чији је статус дефинисан у складу са Законом о избеглицама, и интерно расељеним лицима са територије АП Косово и Метохија.

Процес интеграције и побољшања животних услова избеглица и интерно расељених лица је комплексан процес који захтева подршку у процесу решавања статусних питања, стамбених потреба, запослења, као и унапређење њиховог имовинског и правног положаја, а посебно имајући у виду да главну препреку у интеграцији представљају недостатак средстава за решавање стамбених потреба и тешкоће у вези са запошљавањем.

Због свега наведеног Општина Тител ће и у наредном периоду наставити да пружа подршку избеглим и интерно расељеним лицима у процесу интеграције, кроз разне активности у сарадњи са покрајинским и републичким органима, првенствено са Комесаријатом за избеглице, како би наставила да решава отворена питања у збрињавању наведених категорија становништва.

Економски развој

Локација, степен развијености и привредне делатности

Обрадива површина у општини Тител заузима 74,8% територије, те је изразито заступљена пољопривредна производња, која учествује са 65% у бруто доходку Општине. Најзаступљенија је ратарска производња, а егзистира мање учешће сточарске и повртарске производње.⁹ Подручје општине Тител има богате терене за лов и риболов. Општина и регион имају све предуслове за стабилну и профитабилну пољопривредну производњу.

У општинској индустрији привређују мала и средња предузећа: прерадивачки капацитети, фабрика пластичних маса, циглана, фабрика столарије, производња чамаца итд. У циљу привлачења инвеститора, Општина је формирала индустријске зоне. Површина индустријских зона од око 300 ха се налази на неколико локација.

Захваљујући природном положају територија Општине располаже изузетним туристичким потенцијалом. Због нетакнуте природе у овим просторима се могу наћи ретке и заштићене животињске врсте (орао белореп, степски мишар). У рукавцима река, барама и каналима овог подручја расту барске руже, бели, жути и ситни локвањ, који представљају заштићене врсте биљака на територији Војводине. Такође су веома интересантни предели Општине

⁹

http://juznobacki.okrug.gov.rs/sr/titel_privreda.php?lang=lat

покривени трском. Специфичан географски положај, ово подручје чини потенцијалним средиштем наутичког туризма.

Структура привреде и предузетничка клима

Укупан број активних привредних субјеката који послују на територији општине Тител у 2021. години, износи 610. Број новоснованих привредних субјеката у посматраном периоду од 2018. до 2021. године износи 274 (19 привредних друштва и 255 предузетника), а угашених 171 (43 привреда друштва и 128 предузетника). Предузетничка клима у општини је испод нивоа Републике. Број активних привредних друштава на 1.000 становника износи 5,73, што је испод нивоа републичког просека, док је број предузетничких радњи је на 1.000 становника 33,06 што је ниже од просека Републике (који износи 36,17 предузетничких радњи је на 1.000 становника).

Пословање привредних субјеката

Број запослених у привредним друштвима чини нешто више од 30% укупно запослених на територији целе Општине. Приходи су у 2019. години порасли за око 10%, док су у 2020. години незнатно смањени. Обим пословних прихода привредних друштава по запосленом износи 8.729,108 РСД. Према подацима АПР, од укупног броја привредних друштава са територије општине Тител, нешто више од 15% послује са губитком.

Финансијске перформансе предузетника

Број запослених код предузетника чини око 25% укупно запослених на територији целе Општине. Приходи су у 2019. години вишеструко повећани. Благи раст прихода реализован је и у 2020. години. Обим пословних прихода по запосленом у предузетничком сектору у периоду 2018. до 2020. године износи 4.497,356 РСД, што је око 50% мање него код привредних друштава, која су самим тим скоро дупло продуктивнија од предузетника. Према подацима АПР, од укупног броја предузетника са територије општине Тител, око једне десетине предузетника послује са губитком.

Остварене инвестиције у нова основна средства, по карактеру изградње

У општини Тител (2019. године), највеће учешће остварених инвестиција по карактеру изградње је било у реконструкцију, модернизацију, дограмају и проширење постојећих објеката и ресурса (у износу од 269,9 милиона динара), док према техничкој структури доминирају инвестиције у опрему са монтажом (у износу од 197,5 мил. динара, уз веће учешће домаће опреме, од 61,6%). Посматрајући учешће остварених инвестиција у нова основна средства по делатностима (2019. године), у општини Тител највише је инвестирено у пољопривреду, шумарство и рибарство (58,5%), где је вредност инвестиција била 174,4 милиона динара, затим у државну управу и обавезно социјално осигурање (26,3%), док су на трећем месту инвестиције у трговину на велико и мало и поправку моторних возила (6,9%). Најмање је инвестирено у здравствену и социјалну заштиту (0,4%).

Запосленост

Укупан број запослених на територији општине Тител у 2020. години износи 4.486 лица, од тога 59,89% су запослени у правним лицима (привредна друштва, установе, задруге и друге организације), затим 29,28% су приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих, док 10,90% чине регистровани индивидуални пољопривредници. Број запослених је од 2018. године до 2020. године бележио благи раст. У периоду после 2020. године овај тренд се наставио. Стопа запослености износи 76,40%. и изнад је циљане вредности у Стратегији Европа 2020, која износи мин 75%.

Незапосленост

У општини Тител, укупан број незапослених лица на крају 2020. године износио је 839 лица. Од укупног броја незапослених, 43,6% чини неквалификована радна снага, што је више него на нивоу Србије. Број незапослених на 1.000 становника у 2020. години износио је 0,46, док од укупног броја незапослених, 46,8% су жене.

Водећа трговинска предузећа у општини Тител су: предузеће „Нелт” д.о.о., „Циглана” а.д., предузеће „Радуловић” д.о.о., предузеће за пољопривредну механизацију „РТИ” д.о.о., „Столарија” Тител, предузеће „Топ флора ЛТД” и предузеће „Ћирић АгроМЂЗ” д.о.о.

Пољопривреда

Пољопривредно земљиште покрива највећи део територије општине Тител (83,4%), при чему удео обрадивих површина износи 74,8%. Пољопривредно земљиште је равномерно распострањено на целој територији Општине, али са нешто мањим уделом у катастарским општинама које излазе на реке Дунав и Тису, где је у мањем обиму присутно шумско и водно земљиште.

Подручје општине Тител, одликује се земљиштима високе производне вредности. Најзначајнији типови са својим варијететима су черноземи, смонице, алувијална земљишта, ливадска и ритска црница. Најзаступљенији тип земљишта је чернозем, који заузима 53,86% територије општине.

У структури су најзаступљеније друга (35%) и трећа (39%) класа квалитета пољопривредног земљишта. Поступак комасације завршен је на целој територији општине Тител и спроведен је у катастру.

На подручју општине Тител, укупно се наводњава 732 ха, на земљишту 224 пољопривредних газдинстава (у 2018. години). Шумско земљиште се простире на 1.866 ха (покрива 7,2 % површине Општине), што је мање у поређењу са шумовитошћу за Јужнобачку област (9,3%).

Примарна пољопривредна производња

Укупне површине под ораницама и баштама у општини Тител (у 2018. години), бележе смањење од 14,29% у односу на 2012. годину. Жита се гаје на 9.888 ха обрадивих површина и оне бележе смањење од 15,15 % у односу на 2012. годину. Производња махунарки у 2018. години простире се на само 3 ха, што је за 33 ха мање него у 2012. години. Површине под

осталим биљем: производне површине под кромпиром повећане су за 48,14% (40 ха); шећерна репа није гајена у 2018. години, док је у 2012. години била присутна на 44 ха.

Површине под индустриским биљем бележе пад за 18,68% (3.622 ха), док су површине под крмним биљем забележиле благи раст за 0,84% (954 ха). Производња поврћа на подручју општине Тител одвија се на укупно 104 ха. Од укупног броја пољопривредних газдинстава на подручју Општине, 8,3%, односно 156 газдинстава бави се повртарском производњом.

Од укупног броја пољопривредних газдинстава на подручју општине Тител (1.874 газдинства), 6,8% односно 128 газдинстава бави се производњом воћа, док се производња грожђа одвија на 36 газдинстава. У општини Тител се производњом ароматичног, лековитог и зачинског биља бави један регистровани произвођач. У општини Тител има 11 регистрованих произвођача цвећа.

Од укупног броја пољоривредних газдинстава на подручју Општине, сточарском производњом се бави 84,6% газдинства (Анкета о структури пољопривредних газдинстава, 2018). Свиње се узгајају на највећем броју газдинства која се баве сточарском производњом (89,7%), а велики број газдинства има и живину (72,3%). Узгојем говеда бави се 29,2% ПГ, узгојем коза 17,4%, док су остале сточарске производње заступљене на мањем броју газдинстава. Општина Тител (по попису из 2012. године) има 37 газдинстава која се баве пчеларством, са укупним бројем пчелињих друштава од 1.488 хиљада, од тога је 1.322 хиљаде кошница са покретним саћем, а 108 кошница са непокретним саћем.

Тржишни субјекти у пољопривредној производњи

Према подацима Анкете о структури пољопривредних газдинстава из 2018. године, у општини Тител регистровано је 1.940 пољопривредних газдинстава (ПГ), од чега је 1.937 породичних пољопривредних газдинстава (ППГ) или 99,8%. Према подацима Управе за аграрна плаћања у 2021. години на подручју општине Тител је регистровано 1.696 ППГ од чега је 1.570 газдинства у активном статусу. Поред тога регистровано је и 8 предузећа (8 у активном статусу), 2 предузетника (2 у активном статусу) и 2 земљорадничке задруге (1 у активном статусу). Број привредних друштава у области 01 (Пољопривреда, лов и одговарајуће услужне делатности), у активном статусу регистрованих у општини Тител у 2021. години износи 9, док је у Регистру пољопривредних газдинства (РПГ) у истој години уписано 8 предузећа (Управа за аграрна плаћања, Портал отворених података). На основу интервјуја са члановима радне групе за израду Плана развоја општине Тител за период 2022-2030. година, у Општини се највећи број пољопривредних предузећа бави ратарством и откупом ратарских култура.

Удружења у пољопривреди

Према подацима АПР, у општини Тител у 2021. години регистрована су четири удружења која делују у сектору пољопривреде, од којих су два пчеларска удружења.

Пољопривредна механизација и складишни капацитети

Према Попису пољопривреде 2012. године, на територији општине Тител забележено је 126 једноосовинских трактора у власништву, од којих су 123 трактора старији од 10 година. Забележен број двоосовинских трактора у Тителу у 2012. години је 1.555 комада, од

тог броја, 91,25% су старији од 10 година (1.419 трактора). Број комбајна у 2012. години у општини Тител износио је 168 комада, од којих је 152 комбајна старије од 10 година. На 816 ПГ налази се 1.014 објеката у којима су смештена говеда са 14.122 места. Забележено је 1.049 ПГ са 1.199 објеката за смештај кокошака носиља, са капацитетом од 48.307 места, са 28.693 места коришћених током 2011-2012. године. На територији општине Тител у 2012. години забележено је 1.789 кошева за кукуруз смештених на 1.404 ПГ. На 120 ПГ смештено је 132 амбара. Смештајни капацитети силоса на територији Титела износе 1.204.175 тона. Силоси су смештени на 9 ПГ, а њихов укупан број је 15. На територији Титела налази се 27 ПГ, на којима је смештено 28 сушара капацитета 1.459 м³. Објекти за силажу смештени су на 35 пољопривредних газдинстава и има их 42. Њихов капацитет износи 15.045 м³. На територији Титела налази се 719 ПГ, на којима је смештено 1.030 објеката за смештај пољопривредних машина и опреме, капацитета 73.464 м³. Хладњаче су смештене на 2 ПГ и има их две. Њихов капацитет износи 41 м³. У општини Тител постоји 5 ПГ са 6 стакленика капацитета 1.141 м³. Постоји 173 пластеника на 84 ПГ, капацитета 82.282 м³.

Трансфер знања у пољопривреди

Најзначајнија институција за трансфер знања и информација у сектору пољопривреде јесте Пољопривредна стручна служба „Пољопривредна станица Нови Сад“ д.о.о. Поред саветодавне службе, Општинска управа општине Тител, у сарадњи са удружењима пољопривредника, ангажује се повремено на организацији предавања за пољопривреднике, а значајно се ангажује и у сегменту пружања подршке пољопривредницима при њиховом аплицирању на различите конкурсне (попуњавање конкурсне документације, пружање информација, обавештавање и слично).

Развијеност руралне економије кроз диверсификацију активности чланова пољопривредних газдинстава

Према подацима РЗС (у 2019. години), у општини Тител је највеће насеље урбани центар (Тител) са 5.294 становника, док остала насеља имају далеко мањи број становника и могу се сврстати у насеља сеоског типа. У односу на број становника и просечну густину насељености, Општина Тител, изузев урбаног центра, спада у рурална подручја¹⁰. На основу података Пописа пољопривреде из 2012. године, у општини Тител од укупно 2.200 ПГ, свега 92 газдинства (4,18%) су обављала другу профитабилну активност која није пољопривредна, при чему је број ПГ са учешћем ових прихода у укупним приходима 50 и више процената тек 18 (0,81% од укупног броја ПГ).

Подаци Пописа пољопривреде из 2012. године показују да се прерадом пољопривредних производа на територији општине Тител бави укупно 54 ПГ (прерадом меса се бави 7 газдинстава; прерадом млека бави се 32 газдинства; прерадом воћа и поврћа бави се 13 газдинстава; прерадом других пољопривредних производа бави се 4 газдинства).

На основу података Јужно-бачког управног округа, на територији општине Тител налази се неколико смештајних објеката који по карактеру и критеријумима UNFAO-а могу да се сврстају у објекте намењене за рурални туризам. Реч је о једној тзв. „чарди“ и једном етно ресторану који има смештајне јединице. Такође, на територији општине Тител се налази и

¹⁰

Критеријуми ОЕЦД-а.

1 преноћиште и 1 салаш. У Попису пољопривреде 2012. године, нема регистрованих ПГ која се баве народном радиошћу. На основу добијених података од Општинске управе у Тителу ове активности покрива Општински центар за културу. На територији општине Тител, нема регистрованих ПГ која се баве активностима обраде дрвета, као ни активностима у шумарству. Подаци Пописа пољопривреде из 2012. године показују да се на подручју општине Тител узгојем рибе за продају бавило укупно 4 газдинства. На територији општине Тител, према подацима Пописа пољопривреде из 2012. године, није било регистрованих ПГ која су се бавила старим занатима.

Туризам и угоститељство

Општина Тител поседује природне и друштвене ресурсе који се могу ставити у функцију развоја туризма и представљати потенцијалне туристичке атрактивности. Као најзначајнији природни ресурси погодни за развој туризма у Општини се издвајају: добар географско-саобраћајни положај (близина великих урбаних центара Новог Сада и Београда, близина аутопута Е-75 (европски коридор X); река Дунав (европски коридор VII); река Тиса; разноврсност флоре и фауне; умерено-континентална клима; просторна разноврсност. Општину чини 6 насеља: 2 насеља у приобаљу река (Тител и Гардиновци), као и насеља у континенталном делу Општине.

Природне погодности су велики потенцијал за развој туризма и као такве пружају могућност упражњавања различитих садржаја: спортско-рекреативне активности; погодности за боравак и рехабилитацију; погодности за развој туризма посебних потреба (сеоски, ловни, риболовни, спортивни на рекама Дунав и Тиса, излетнички туризам, пешачења у природи - у непосредној близини је атрактиван природни амбијент, итд.).

Друштвене погодности за развој туризма обухватају бројне чинионце, пре свега антропогене (мултиетничност; садржаји везани за живот и обичаје житеља села; фолклор као особеност и саставни део традиције; развијеност привреде, науке, културе, образовања, спорта и других друштвених активности; манифестације којима се промовишу локалне вредности житеља општине Тител).

Најпосећеније од њих јесу преноћиште са ресторном „Тиса” (у Тителу) – огранак предузећа „Радуловић” д.о.о. као и Инклузивно-едукативни салаш „Филипус”. Угоститељски објекти ресторанског типа су: Преноћиште са ресторном „Тиса” (у Тителу); Чарда „Мала чарда” (у Тителу); Ресторан домаће кухиње „Златна круна” (у Шајкашу).

Трговина

На територији општине Тител највише се тргује пољопривредним производима, и то пре свега ратарским културама. У оквиру трговачке делатности, у општини Тител послује девет трговинских предузећа (што чини 90% укупног трговинског промета).

3. Визија општине Тител

***Тител је општина са позитивном пословном климом,
унапређеном пољопривредом, туристички
препознатљива, еколошки здрава и друштвено
одговорна и безбедна заједница.***

4. Приоритетни циљеви општине Тител

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 0. Унапређење јавне управе

Стратешки циљ: До краја 2030. године унапредити квалитет услуга Општинске управе према грађанима и привреди, повећати капиталне инвестиције и унапредити управљање људским ресурсима.

Допринос Циљевима одрживог развоја Агенде 2030 УН

Циљ 16. Мир, правда и снажне институције

Подциљ 16.5. Знатно умањити корупцију и примање мита у свим њиховим облицима

Подциљ 16.6. Развити ефикасне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима

Подциљ 16.7. Осигурати одговорно, инклузивно, партципативно и репрезентативно одлучивање на свим нивоима

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 0.1. Ефикасна локална администрација

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.	
До краја 2030. године унапредити квалитет услуга Општинске управе према грађанима и привреди кроз модернизацију услуга и увођење система електронске управе	0.1.1. Електронске услуге које се пружају грађанима и привреди	4	7

Опис мера: Мере планиране за период 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију рада Општинске управе Тител кроз набавку и модернизацију постојеће ИТ и друге опреме, софтверских решења, као и увођење ИСО стандарда квалитета. Такође, одређени број мера односи се на израду пројектно-техничке документације и грађевинске радове у циљу побољшања услова за пружање услуга грађанима.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере биће финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 0.1.1. Модернизација система рада Општинске управе
Мера 0.1.2. Унапређење постојећих и увођење нових електронских услуга
Мера 0.1.3. Даљи развој и унапређење Географског информационог система у Општинској управи
Мера 0.1.4. Успостављање дигитализације рада Скупштине Општине
Мера 0.1.5. Ажурирање база података коју води Јавно комунално предузеће

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 0.2. Развој људских ресурса

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
До краја 2030. године унапредити систем управљања људским ресурсима у Општинској управи	0.2.1. Број обука, семинара и тренинга које су похађали запослени из Општинске управе	N/A До 4 обуке по запосленом годишње, у складу са потребама радног места
	0.2.2. Проценат издавања из Општинског буџета за потребе стручног усавршавања запослених у Општинској управи	До сада 0,85% од укупног буџета који је намењен исплати плате у Општинској управи 1% издавања од укупног буџета који је намењен исплати плате у Општинској управи

Опис мера: Мере планиране за период 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене ка унапређењу и развоју људских ресурса у Општинској управи Тител.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне и институционално-управљачко-организационе.

Мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд.).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 0.2.1.	Израда и спровођење годишњих програма стручног усавршавања запослених у Општинској управи, јавним предузећима и установама, заснованих на анализи потреба за стручним усавршавањем
Мера 0.2.2.	Унапређење механизма за праћење, оцењивање и вредновање запослених у Општинској управи

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 0.3. Јавна безбедност

До краја 2030. године унапређени су капацитети Општинске управе, јавних предузећа и установа за реаговање у ванредним ситуацијама и побољшана је безбедност у саобраћају на целој територији Општине	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	0.3.1. Број усвојених програма који таргетирају јавну безбедност	1	3
	0.3.2. Проценат издавања из Општинског буџета за потребе јавне безбедности	До сада 0,9% од укупног буџета	1,5% издавања од укупног буџета

Опис мера: Мере које су планиране за период 2022-2030. године односе се на активности усмерене ка унапређењу јавне безбедности у Општинској управи Тител.

Мере које ће бити спроведене су едукативно-техничке и институционално-управљачко-организационе.

Мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд.).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 0.3.1.	Израда Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама
Мера 0.3.2.	Повећање безбедности деце и осталих учесника у саобраћају
Мера 0.3.3.	Јачање кадровских капацитета у служби за ванредне ситуације

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 1. Развој инфраструктуре и заштита животне средине

Стратешки циљ: До краја 2030. године припремити сву неопходну просторно-планску и пројектно-техничку документацију у циљу реконструкције постојеће и изградње нове инфраструктуре из области управљања отпадом, енергетске ефикасности, саобраћајне, водоводне, канализационе, електро-енергетске, информатичке, каналске и телекомуникационе инфраструктуре и спровести обуке деце, грађана, привредника и пољопривредника о заштити животне средине.

Допринос циљевима одрживог развоја УН - Агенда 2030

Циљ 6. Чиста вода и санитарни услови

Подциљ 6.1. До 2030. године постићи универзални и једнак приступ безбедној и приступачној пијаћој води за све

Подциљ 6.2. До 2030. године постићи приступ одговарајућим и правичним санитарним и хигијенским условима за све, окончати отворену дефекацију, а посебно пажњу обратити на потребе жена и девојака и осталих угрожених особа

Подциљ 6.3. До 2030. године побољшати квалитет воде смањењем загађења, елиминисањем одлагање и минимизирање испуштања опасних хемикалија и материјала, преполовити удео необрађених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу воде

Подциљ 6.5. До 2030. године применити интегрисано управљање водним ресурсима на свим нивоима, укључујући прекограницичну сарадњу

Циљ 7. Доступна обновљива енергија

Подциљ 7.3. До 2030. године удвостручити глобалну стопу побољшања енергетске ефикасности

Циљ 11. Одрживи градови и заједнице

Подциљ 11.3. До 2030. године побољшати инклузивну и одрживу урбанизацију и способност за партцијативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

Циљ 12. Одговорна потрошња и производња

Подциљ 12.2. До 2030. године постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса

Подциљ 12.5. До 2030. године знатно смањити стварање отпада превенцијом, смањењем, рециклирањем и поновном употребом

Циљ 13. Акција за климу

Подциљ 13.2. Интегрисати мере климатских промена у националне политике, стратегије и планирање

Подциљ 13.3. Побољшање образовања, подизања свести и људских и институционалних капацитета за ублажавање климатских промена, прилагођавање, смањење утицаја и рано упозоравање

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.1. Заштита животне средине путем концепта одрживог развоја – зелена инфраструктура

До краја 2030. године значајно су изграђене и реконструисане зелене површине јавне намене на целију територији Општине и увећане су постојеће шумске површине на територији Општине.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
1.1.1. Број уређених јавних паркова	2	5
1.1.2. Број засађених стабала на јавним површинама (поред путева, у парковима, итд.)	5.000	10.000
1.1.3. Број дечијих игралишта (реконструисаних и нових)	2	8
1.1.4. Процент укупне површине под шумама	6%	До 10 %

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности усмерене ка изградњи и уређењу зелених површина, површина спорта и рекреације, тргова, скверова, комуналних и инфраструктурних објеката јавне намене на територији Општине.

Мере које ће бити спроведене су инвестиционе и регулаторне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд.).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

- Мера 1.1.1. Планирање и прибављање земљишта и развој јавних зелених површина (паркова, вртова), површина спорта и рекреације, тргова, скверова, комуналних и инфраструктурних објеката у свим насељеним местима
- Мера 1.1.2. Доношење општинских аката којима се успоставља, уређује, управља и врши мониторинг над свим зеленим површинама у Општини – израда катастра зелених површина
- Мера 1.1.3. Изградња и реконструкција дечијих игралишта
- Мера 1.1.4. Подизање нивоа знања и еколошке свести становништва о потреби и начинима очувања животне средине

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.2. Унапређење енергетске ефикасности и употреба обновљивих извора енергије

До краја 2030. године применити мере енергетске ефикасности у свим јавним установама, а делимично и у приватним објектима	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	1.2.1. Примена мера енергетске ефикасности у јавним установама	5	12
	1.2.2. Примена мера енергетске ефикасности у приватним објектима (приватне куће и стамбене зграде)	5	20

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на реконструкцију јавних установа и институција, али и индивидуалних и колективних стамбених објеката, у циљу повећања енергетске ефикасности (замена столарије, фасаде, крова), као и на инсталацију и коришћење обновљивих извора енергије и енергетски ефикасне опреме у јавним предузећима, установама и институцијама.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 1.2.1.	Унапређење енергетске ефикасности јавних установа и институција
Мера 1.2.2.	Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних и колективних стамбених објеката
Мера 1.2.3.	Изградња и реконструкција јавне расвете
Мера 1.2.4.	Потенцијали и искоришћење ОИЕ (биомаса, ветар)

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.3. Управљање комуналним отпадом

До краја 2030. године успостављен је функционалан и одржив систем управљања отпадом.	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	1.3.1. Број несанитарних депонија	5	0
	1.3.2. Проценат отпада који се рециклира	1%	10%
	1.3.3. Проценат домаћинстава која врше примарну сепарацију отпада	0%	10%

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на санацију и рекултивацију старог сметлишта и дивљих депонија, набавку посуда за примарну селекцију отпада и изградњу објекта за секундарну сепарацију, рециклажу и компостирање.

Мере које ће бити спроведене су инвестиционе и институционално-управљачко-организационе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера кроз Програмски буџет и кроз Програм рада ЈКП Комуналец Тител.

Период реализације 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 1.3.1.	Санација и рекултивација несанитарних/дивљих депонија на целокупној територији Општине
Мера 1.3.2.	Набавка специјализованих возила, посуда за одлагање комуналног отпада и посуда за примарну селекцију отпада за привреду и домаћинства
Мера 1.3.3.	Изградња рециклажних дворишта и трансфер станице
Мера 1.3.4.	Јачање капацитета ЈКП и ЈЛС и међуопштинске и регионалне сарадње за формирање регионалног центра за управљање отпадом

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.4. Квалитетно и поуздано водоснабдевање, одвођење и пречишћавање отпадних вода

До краја 2030. године обезбеђена је чиста и здрава пијаћа вода за све становнике Општине, а отпадне воде се пречишћавају.	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	1.4.1. Проценат домаћинстава прикључених на водоводну мрежу	88,4%	100%
	1.4.1а Проценат узорака пијаће воде са физичко-хемијском неисправношћу	100%	0%
	1.4.1б Проценат узорака пијаће воде са микробиолошком неисправношћу	6,7%	0%
	1.4.2. Проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу	8%	35%
	1.4.3. Проценат отпадних вода које се пречишћавају	0%	35%

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на изградњу и реконструкцију водоводне и канализационе мреже, изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода и изградњу новог изворишта за водоснабдевање.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера кроз Програмски буџет и кроз Програм рада ЈКП Комуналец Тител.

Период реализације 2022-2030. година

Носиоци реализације: Општинска управа Општине Тител и ЈКП Комуналец Тител.

МЕРЕ:

Мера 1.4.1.	Делимична реконструкција и изградња система за водоснадбевање - обезбеђење здраве воде за све становнике општине Тител
Мера 1.4.2.	Уређење каналске мреже за наводњавање и одводњавање

Мера 1.4.3.	Уређење атмосферских канала
Мера 1.4.4.	ГИС база и база за смањење губитака у водоснадбевању
Мера 1.4.5.	Изградња нове и реконструкција постојеће канализационе мреже у свим насељеним местима Општине
Мера 1.4.6.	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1.5. Очување и уређење водених токова

До краја 2030. године уређени и очувани водотокови на територији општине Тител, у складу са својим надлежностима	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	1.5.1. Тиса у функцији туризма – постављена марина и пристани	0	3

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на очување и уређење свих водотока на територији општине Тител у складу са својим надлежностима.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд.).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Општинска управа општине Тител.

МЕРЕ:

Мера 1.5.1.	Уређења приобаља водених токова и спречавање загађења свих водотокова
Мера 1.5.2.	Успостављање марине и пристана на Тиси у функцији унапређења развоја туризма и привреде.

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 2. Унапређење друштвених делатности

Стратешки циљ: До краја 2030. године унапредити социјалне услуге и здравствену заштиту, побољшати културну понуду Општине и квалитет образовања, али и поспешити услове за бављење спортом, сарадњу са организацијама цивилног друштва и безбедност у саобраћају уз примену принципа родне равноправности у свим сегментима друштвених делатности.

Допринос Циљевима одржливог развоја УН – Агенда 2030

Циљ 1. Свет без сиромаштва

Подциљ 1.3. Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући и најугроженије и до краја 2030. године обухватити значајан број сиромашних и рањивих

Циљ 3. Добро здравље

Подциљ 3.4. До 2030. године смањити за трећину преурађене смртности од незаразних болести превенцијом и лечењем и промовисањем менталног здравља и благостања.

Подциљ 3.5. Јачање превенције и лечења злоупотребе опојних супстанци, укључујући злоупотребу опојних дрога и штетну употребу алкохола.

Циљ 4. Квалитетно образовање

Подциљ 4.2. До 2030. обезбедити да све девојчице и деца имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бригу и све неоходимо током предшколског образовања како би били спремни за основно образовање

Подциљ 4.4. До 2030. године значајно повећати број младих и одраслих који имају одговарајуће вештине, укључујући техничке и стручне вештине, за запошљавање, пристојне послове и предузетништво

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.1. Унапређење и модернизација система образовања

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
До краја 2030. године је унапређен квалитет и доступност предшколског, основног и средњег образовања свој деци на територији Општине	2.1.1. Процент деце која су обухваћена предшколским васпитно-образовним радом 2.1.2. Број новоизграђених, реконструисаних, адаптираних и санираних објеката Предшколске установе 2.1.3. Број новоизграђених, реконструисаних,	55,3% 1 0 (ниједан објекат основношколско
		80 % 5 (1 новоизграђен) 4 (дограђена и адаптирана) 5 (постоји 1 основна школа са 4 издвојена)

	адаптираних и санираних објеката основношколског образовања	г образовања није у потпуности срећен, нема новоизgraђених)	одељења у насељеним местима)
2.1.4. Број новоизgraђених, реконструисаних, адаптираних и санираних објеката средњешколског образовања	N/A (постоји само једна средња школа)	2 реализована пројекта	
2.1.5. Проценат модернизованости кабинета и лабораторија	70%	100%	
2.1.6. Обуке, семинари и тренинзи које су похађали васпитачи, наставници и професори основних и средњих школа	80 сати по запосленом са лиценцом у петогодишњем року	100 сати по запосленом са лиценцом у петогодишњем року	

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење система образовања у општини Тител, кроз модернизацију и опремање образовних институција, усавршавање запослених у образовању, развој дуалног образовања, оснивање центра за пружање подршке ученицима који су обухваћени инклузивним образовањем у основним и средњим школама, њиховим породицама и наставницима који их поучавају, развој општинског центра за образовање одраслих итд.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко - организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Израда проектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката образовања биће финансирана из буџета општине Тител и средстава добијених на конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: запослени у образовним институцијама у сарадњи са општинским руководством и Општинском управом.

МЕРЕ:

Мера 2.1.1.	Развој инфраструктуре у области образовања, модернизација и опремање образовних установа
Мера 2.1.2.	Оснивање центра за пружање подршке (помоћи) ученицима који похађају наставу по ИОП-1 и ИОП-2 (инклузивно образовање), њиховим породицама и наставницима који их подучавају у школама
Мера 2.1.3.	Редовно стручно усавршавање запослених у образовању

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.2. Унапређење социјалне и здравствене заштите и социјална инклузија

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
До краја 2030. године значајно је унапређен квалитет живота становништва кроз јачање постојећих и увођење нових здравствених услуга	2.2.1. Број превентивних прегледа деце, жена и старијих особа	6.890 10.050
До краја 2030. године значајно је унапређен квалитет живота становништва кроз јачање постојећих и увођење нових социјалних услуга	2.2.2. Број здравствених установа које су реконструисане и опремљене, а за које је ОУ Тител израдила пројектно-техничку документацију	1 5
	2.2.3. Број услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС које је увела и финансира локална самоуправа	1 5
	2.2.4. Број корисника услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС	1.000 20% више

Опис мера: Мере планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију система здравствене заштите у општини Тител кроз набавку и модернизацију постојеће опреме и возила, реконструкцију постојећих здравствених установа и обуку здравственог особља.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне и инвестиционе и намењене су припреми израде пројектно-техничке документације.

Носиоци реализације мера намењених здравственој заштити су: Општинска управа Тител и Дом здравља Тител.

Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију система социјалне заштите у општини Тител кроз унапређење постојећих и успостављање нових услуга социјалне заштите, на унапређење положаја социјално угрожених група и на развој инфраструктуре у области социјалне заштите, модернизацију и опремање установа социјалне заштите.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд). Израда пројектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката здравства биће финансирана из буџета општине Тител и представа добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

ОУ Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Носиоци реализације социјалну заштиту: ЦСР Тител, ОУ Тител, ОЦД.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 2.2.1.	Израда Програма унапређења здравствене заштите на територији општине Тител
Мера 2.2.2.	Развој инфраструктуре у области здравствене заштите, модернизација и опремање установа здравствене заштите
Мера 2.2.3.	Повећање професионалних компетенција запослених у области здравствене заштите и промоција здравља и здравих стилова живота
Мера 2.2.4.	Успостављање нових услуга социјалне заштите и повећање обима, капацитета и обухвата корисника постојећих услуга социјалне заштите
Мера 2.2.5.	Унапређење положаја особа са инвалидитетом
Мера 2.2.6.	Израда Програма унапређења социјалне заштите на територији општине Тител
Мера 2.2.7.	Развој инфраструктуре у области социјалне заштите, модернизација и опремање установа социјалне заштите

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.3. Развој културе и културних садржаја

До краја 2030. године заштићено је локално културно наслеђе и створена је богатија културна понуда Општине	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	2.3.1. Проценат грађана који користе културне садржаје (биоскоп, музеј, позориште)	30%	50% годишње од укупног броја становника
	2.3.2. Проценат младих који користе едукативне и културне програме	20%	30%
	2.3.3. Број фестивала и манифестација	16	20

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на модернизацију културе и културних садржаја у општини Тител кроз унапређење постојећих и успостављање нових културних садржаја и на развој инфраструктуре у области културе.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких и покрајинских органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Народна библиотека „Стојан Трумић“ Тител, Општинска управа Тител, организације цивилног друштва.

МЕРЕ:

Мера 2.3.1.	Развој инфраструктуре у области културе, модернизација и опремање установа и објеката културе
Мера 2.3.2.	Ревитализација спомен обележја на територији општине Тител
Мера 2.3.3.	Организовање културних манифестација и повећање културних садржаја за поједине категорије становништва – деца, млади, старији

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.4. Развој спорта и рекреације

До краја 2030. године значајно су унапређени услови за бављење спортом на територији општине Тител	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	2.4.1. Број изграђених спортских објеката и терена	20	25
	2.4.2. Број реконструисаних спортских објеката и терена	4	16

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење постојећих и успостављање нових спортских садржаја у општини Тител, кроз развој спортске инфраструктуре, организацију спортских догађаја и набавку спортске опреме и спортских реквизита.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне, институционално-управљачко-организационе и инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Израда проектно-техничке документације за санацију, адаптацију и реконструкцију објеката биће финансирана из буџета општине Тител и средстава добијених по конкурсима покрајинских и републичких органа.

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Спортски савез општине Тител, Општинска управа Тител, организације цивилног друштва.

МЕРЕ:

- Мера 2.4.1. Развој спортске инфраструктуре намењене деци и омладини, рекреативцима, спортистима, спортско-рекреативном туризму у општини Тител
- Мера 2.4.2. Израда Програма развоја спорта у општини Тител
- Мера 2.4.3. Организовање спортских догађаја и реализација програма који популаризују и чине спорт доступним деци и омладини, женама, особама са инвалидитетом
- Мера 2.4.4. Набавка савремене и стандардизоване спортске опреме у јавним установама и институцијама намењеним правилном и здравом развоју

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.5. Развој и унапређење омладинске политике

До краја 2030. године унапређено је неформално образовање и развијен је волонтеризам и активизам	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	2.5.1. Број омладинских акција и пројекта	5	10
	2.5.2. Број обука и едукација младих	5	10
	2.5.3. Број активних волонтера/волонтерки	10	30

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење положаја младих у општини Тител кроз запошљавање младих, оснаживање младих да учествују у процесу доношења одлука, промоцију волонтеризма, итд.

Мере које ће бити спроведене су информативно-едукативне и институционално-управљачко-организационе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Општинска управа, Канцеларија за младе и омладинске организације.

МЕРЕ:

Мера 2.5.1.	Оснаживање младих кроз стицање знања, вештина и ставова (компетенција) за активизам и за разумевање проблема
Мера 2.5.2.	Веће запошљавање младих кроз изградњу капацитета, стицање нових знања из релевантних области
Мера 2.5.3.	Боље повезивање свих актера на локалном нивоу који се баве каријерним вођењем и саветовањем у циљу боље информисаности младих и пружање подршке на каријерном путу кроз успостављање иновативних модела сарадње

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2.6. Унапређење механизама за подршку цивилном сектору

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
2.6.1. Број припремљених пројекта од стране локалних ОЦД на конкурс ЈЛС	0 (2019-2021. услед пандемије КОВИД-а)	60
2.6.2. Број одобрених пројекта финансиралих од стране ЈЛС	0	55
2.6.3. Број припремљених пројекта из области родне равноправности	1	3

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на унапређење невладиног сектора (цивилног сектора) кроз едукацију, учешће у процесу доношења одлука, активности које су усмерене на родну равноправност, итд.

Мере које ће бити спроведене су информативно - едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година

Носиоци реализације: Општинска управа и организације цивилног друштва из општине Тител.

МЕРЕ:

Мере 2.6.1.	Припрема и спровођење едукативних активности за ОЦД и неформалних група
Мере 2.6.2.	Припрема и спровођење активности које доприносе активном учешћу грађана у процесу доношења одлука и промоцији волонтеризма - кроз редовне конкурсе
Мере 2.6.3.	Припрема и спровођење активности и пројекта из области родне равноправности, а из ЛАП за родну равноправност

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3. Развој економије

Стратешки циљ: До краја 2030. године припремити сву неопходну просторно-планску и пројектно-техничку документацију за развој и опремање радних и индустријских зона, унапредити сарадњу са локалном пословном заједницом, поспешити постојећу пољопривредну производњу и обогатити и развити локалну туристичку понуду.

Допринос Циљевима одрживог развоја УН – Агенда 2030

Циљ 2. Свет без глади

Подциљ 2.3. До 2030. године удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих производиођача хране, посебно жена, староседилачких народа, породичних пољопривредника, сточара и рибара, укључујући сигуран и једнак приступ земљи, другим производним ресурсима и улагањима, знању, финансијским услугама, тржишта и могућности додавања вредности и запошљавања.

Подциљ 2.4. До 2030. године обезбедити одрживе системе производње хране и применити еластичне пољопривредне праксе које повећавају продуктивност и производњу, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и другим катастрофама и прогресивно побољшавају земљу и квалитет земљишта.

Циљ 8. Достојанствени рад и економски раст

Подциљ 8.2. Постићи веће нивое економске продуктивности кроз диверзификацију, технолошку надоградњу и иновације, укључујући фокусирање на секторе високе додане вредности и радно интензивне секторе

Подциљ 8.3. Промовисати развојно оријентисану политику која подржава продуктивне активности, достојно отварање нових радних места, предузетништво, креативност и иновације и подстиче формализацију и раст микро, малих и средњих предузећа, укључујући приступ финансијским услугама

Подциљ 8.5. До 2030. године постићи потпуно и продуктивно запослење и пристојан рад за све жене и мушкице, укључујући младе и особе са инвалидитетом, и једнаку плату без обзира на пол и старост за рад једнаке вредности

Подциљ: 8.9 До 2030. године осмислiti и спровести политику за промоцију одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

Циљ 9. Индустрија, иновације и инфраструктура

Подциљ 9.1. Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, за подршку економском развоју и људском благостању, са фокусом на приступачан и једнак приступ за све.

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.1. Планирање, пројектовање и изградња савремених инфраструктурних мрежа и објеката

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
3.1.1. Број припремљених просторно-планских докумената (1 ПП, 1, 2 ПДР)	4	2
3.1.2. Број припремљене проектно-техничке документације	1	4
3.1.3. Километри реконструисане и изграђене инфраструктуре у радним зонама	Н/А	5 км

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на израду урбанистичких планова и урбанистичко-техничких докумената, пројектно-техничке документације за изградњу и реконструкцију комуналних објеката у индустријским зонама.

Мере које ће бити спроведене су инвестиционе.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Општинска управа општине Тител са свим својим организационим јединицама.

МЕРЕ:

- 3.1.1. Израда урбанистичких планова и урбанистичко-техничких пројеката
- 3.1.2. Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију комуналних објеката и за изградњу нове канализационе мреже
- 3.1.3. Израда пројектно-техничке документације за ново (потенцијално) извориште за водоснабдевање
- 3.1.4. Израда пројекто-техничке документације за инфраструктурне објекте од значаја за локални развој Општине

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.2. Привлачење и подстицај развоја инвестиција

До краја 2030. године унапређен привредни амбијент општине Тител уз промоцију повољне пословне климе	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	3.2.1. Број регистрованих привредних субјеката	610 (у 2021. години)	Повећање за 5%
	3.2.2. Број примљених писма о намерама за улагање	0	5
	3.2.3. Километри реконструисане и изграђене инфраструктуре у радној зони	N/A	100%

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на промоцију општинских инвестиционих потенцијала у области производне индустрије, туризма, пољопривреде, итд.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-едукативне. Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Одељење за привреду, локално-економски развој и стамбено-комуналне послове, Развојна агенција Војводине, Регионална развојна агенција Бачка, Привредна комора Војводине и Општинска управа Тител.

МЕРЕ:

- Мера 3.2.1. Успостављање индустриске зоне и опремање - изградња луке
- Мера 3.2.2. Формирање слободне царинске зоне (због близине Новог Сада, Зрењанина и Београда)
- Мера 3.2.3. Попис пословне имовине и ГИС систем
- Мера 3.2.4. Промоција и представљање општине Тител као општине са повољнијим пословним окружењем

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.3. Успостављање механизама за подршку повољном пословном амбијенту

До краја 2030. године унапређен је привредни амбијент у Општини и унапређен је приватно-јавни дијалог	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	3.3.1. Број регистрованих привредних субјеката	610 (у 2021. години)	Повећање за 5%
	3.3.2. Број заједничких пројекта и иницијатива које су спроведене у сарадњи приватног и јавног сектора	0	8

Опис мера: Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Одељење за привреду, локално-економски развој и стамбено-комуналне послове, Национална служба за запошљавање, Регионална развојна агенција Бачка и Општинска управа Тител.

МЕРЕ:

- Мера 3.3.1. Успостављање базе података пословних субјеката
- Мера 3.3.2. Јачање капацитета ЛЕР у циљу стварања одрживог пословног амбијента
- Мера 3.3.3. Унапређење положаја незапослених лица на локалном тржишту рада кроз различите мере активне политике запошљавања

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.4. Развој и унапређење саобраћајне инфраструктуре

До краја 2030. године изграђена је нова и реконструисана постојећа саобраћајна инфраструктура	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	3.4.1. Број километара реконструисане саобраћајне инфраструктуре	7 км	20 км
	3.4.2. Број километара изграђене саобраћајне инфраструктуре	65 км	Повећање за 20 км
	3.4.3. Број регулисаног мирујућег саобраћаја	3	4

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на повећање квалитета локалне путне мреже и повећање мобилности грађана.

Мере које ће бити спроведене спадају у групу инвестиционих мера.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација од стране покрајинских и републичких органа и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.4.1. Развијена саобраћајна инфраструктура
Мера 3.4.2. Реконструкција трга
Мера 3.4.3. Уређење слободног и безбедног кретања становништва кроз уређене пешачке зоне, тротоаре
Мера 3.4.4. Регулисање мирујућег саобраћаја
Мера 3.4.5. Ревитализација атарских путева и путева у насељима
Мера 3.4.6. Израда техничке документације за унапређење безбедности учесника у саобраћају

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.5. Развој пољопривреде и рурални развој

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
3.5.1. Број пољопривредних грана које су подржане средствима из буџета Општине	0	најмање 3 (ратарство, повртарство и сточарство)
3.5.2. Број пољопривредних газдинстава која користе општинске субвенције	0	50
3.5.3. Број пољопривредних газдинстава који у току године користе више од 300.000,00 РСД општинских субвенција	0	10

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на развој пољопривреде и рурални развој кроз нове инвестиције и брендирање пољопривредних производа са територије општине Тител.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-образовне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограницичне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд.).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Период реализације: 2022-2030. година.

Носиоци реализације: Организациона јединица за пољопривреду Општинске управе Тител, Национална служба за запошљавање, Регионална развојна агенција Бачка и Општинска управа Тител.

МЕРЕ:

Мера 3.5.1.	Израда и спровођење Програма развоја пољопривреде у општини Тител
Мера 3.5.2.	Стварање услова за развој и унапређење органске и интегралне пољопривредне производње

Мера 3.5.3.	Континуирана едукација и информисање пољопривредних производођача о заштити биља, о стандардима и прописима у производњи здраве и органске хране, о ЕУ стандардима и регулативама у пољопривредној производњи и производњи хране
Мера 3.5.4.	Диверзификација руралне економије и унапређење квалитета живота у руралним подручјима
Мера 3.5.5.	Унапређење пласмана пољопривредних производа
Мера 3.5.6.	Електрификација поља путем соларних панела и подршка иновативности у пољопривреди
Мера 3.5.7.	Изградња система за наводњавање пољопривредних површина
Мера 3.5.8.	Уређење пољопривредног земљишта комасацијом
Мера 3.5.9.	Брендирање и промоција пољопривредних и прехранбених производа са територије општине Тител
Мера 3.5.10.	Посете пољопривредним сајмовима и манифестацијама у Републици Србији и иностранству

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3.6. Развој туризма

До краја 2030. године унапредити локалну туристичку понуду и унапредити услове за развој руралног туризма	Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност 2030.
	3.6.1. Износ прихода од туризма на годишњем нивоу, од боравишне таксе	Н/А	200.000,00 РСД
	3.6.2. Број туриста (укупно домаћи и страни)	684 (у 2019. години).	1.000
	3.6.3. Број запослених у сектору услуге смештаја и исхране	85 (у 2019. години)	110

Опис мера: Мере које су планиране у периоду 2022-2030. године односе се на активности које су усмерене на развој туризма у општини Тител кроз нове инвестиције и промоцију туристичких потенцијала општине Тител.

Мере које ће бити спроведене су подстицајне, инвестиционе и информативно-едукативне.

Предвиђене мере ће бити финансиране из Општинског буџета, али и из донација

покрајинских и републичких органа, као и кроз програме и пројекте међународне, регионалне и прекограничне сарадње (ЕУ, билатерални донатори, међународне организације, итд).

Општинска управа Тител сваке године планира део средстава за реализацију горе наведених мера што је видљиво кроз Програмски буџет.

Мере ће реализовати: Општинска управа Тител и ЈП „Тителски брег”.

Период реализације: 2022-2030. година.

МЕРЕ:

Мера 3.6.1.	Израда Програма за развој туризма 2022-2025. године
Мера 3.6.2.	Изградња путне инфраструктуре у циљу развоја туризма
Мера 3.6.3.	Унапређење капацитета запослених у туризму
Мера 3.6.4.	Промоција туристичких потенцијала
Мера 3.6.5.	Израда и постављање туристичке сигнализације на главним путевима
Мера 3.6.6.	Адаптација и реконструкција постојећих туристичких објеката и изградња нових туристичких објеката

5. Институционални оквир за спровођење плана развоја општине Тител

Општина Тител ће кроз дефинисан механизам улога и одговорности, вршити праћење спровођења и реализацију усвојеног Плана развоја Општине, а о резултатима овог процеса биће припремани посебни извештаји. Одговорност за реализацију и спровођење програма и пројекта и достизање постављених индикатора имају Општинска управа, тј. надлежна одељења и службе. Општина ће у сам процес спровођења и реализације усвојеног Плана развоја, укључити и друге актере.

Наведени процес састоји се од три следљиве активности, а то су:

- Праћење
- Вредновање и
- Извештавање

Одговорна тела за спровођење горе наведених активности су:

- Општинско веће
- Општинска управа
- Комисија за праћење спровођења Плана развоја општине Тител 2022-2030. године

Комисију за праћење спровођења Плана развоја општине решењем ће именовати председник општине Тител, а чиниће је представници Општинске управе, јавних предузећа (институција и установа), представници привреде и НВО. Комисија за

спровођење Плана развоја Општине састајаће се на сваких шест (6) месеци, уз обавезу и чешћег састајања, према одлуци председника.

Административну и техничку подршку у раду Комисије пружаће организациона јединица за локални економски развој.

Праћење (мониторинг) реализације програма и пројеката дефинисаних Планом развоја Општине је систем прикупљања и обраде података у вези са реализацијом поједињих активности у оквиру сваког програма. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваког од програма и пројеката, у односу на планиране резултате.

Праћење се врши континуирано, а за то се користе дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци).

Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења Општинске управе, у складу са надлежностима за конкретне податке. Прикупљени подаци се уносе у претходно припремљене обрасце (базе), а одељења самостално могу одлучити о начину прикупљања података (интервју, упитник, анкета и сл.).

Посебно је значајно водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

Општинска управа Тител, зарад лакшег праћења и усклађивања са осталим актима Општине Тител, има обавезу да разради Мере које су постављење у Плану развоја кроз Акциони план/Програм на сваке три године који ће пратити Програмски буџет општине Тител.

Извештавање је активност која се спроводи након завршетка активности прикупљања података, а подразумева припрему шестомесечног и годишњег извештаја о спровођењу Плана развоја Општине, у оквиру поступка прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана.

Општина Тител, као обvezник средњорочног планирања, у обавези је да прати и анализира напредак у остварењу циљева из средњорочног плана и резултате спроведених мера и активности (на основу остварених вредности показатеља учинка и утрошених средстава). На основу ове анализе обвезници средњорочног планирања до 15. марта текуће године израђују годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана и годишњи извештај о учинку програмског буџета за претходну фискалну годину.

Поред годишњег извештаја, Општинско веће, истеком сваке треће календарске године од доношења Плана развоја, утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање Скупштини општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока. Годишњи извештај о спровођењу Плана развоја општине и Извештај о учинцима спровођења се објављује на интернет страници Општине, најкасније 15 дана од дана усвајања. Након усвајања извештаја о учинцима, Општинско веће и Скупштина општине могу утврдити потребу спровођења ревизије Плана развоја, на основу чега се приступа изради предлога измена и допуна Плана развоја. План развоја Општине мења се и допуњује у процедуре прописаној за његово усвајање.

SWOT АНАЛИЗЕ

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) анализа представља анализу екстерних (снаге и слабости) и интерних (шансе и претње) фактора. Ова анализа представља основу за стратешко планирање, односно дефинисање будућих циљева, пројеката и мера.

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 0. УНАПРЕЂЕЊЕ ЈАВНЕ УПРАВЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">● Општина је успоставила Јединствено управно место● Општинска управа користи све софтвере и програме које су донирала надлежна републичка министарства – матичне књиге, ЛПА, ЦЕОП, дечији додатак, борачко-инвалидска заштита, итд.● Општинска управа користи и софтвере које је сама набавила - писарница (вођење предмета и праћење тока предмета), УЉР, итд.● Извршена промена кућних адреса у сарадњи са РГЗ● Општинска управа и јавна предузећа и установе су умрежени (wi-fi)● Постоји обједињена наплата рачуна за локално јавно предузеће● Нема вишке запослених у Општинској управи, јавним предузећима и установама● Део запослених у Општинској управи поседује довољно капацитета за рад на донаторским пројектима (ЕУ, УН агенције, стране амбасаде, итд.).● Уведен систем финансијског управљања и контроле● Одлична наплата пореза на имовину● Општина је увела редовну праксу партиципативног буџетирања● Добра сарадња општинског руководства и Општинске управе са удружењима грађана	<ul style="list-style-type: none">● Није усвојен План капиталних инвестиција● Нездовољавајућа опремљеност ИТ опремом (рачунари, штампачи, брзи скенери са аутоматским увлачењем страница, итд.) у Општинској управи, јавним предузећима и установама● Недовољно запослених у Општинској управи – инспектори, инжењери, правници, службеник за УЉР, ИТ администратори, итд.● Делимично урађен ГИС● Мали број пројекта и иницијатива за јавно-приватна партнериства● Део запослених у Општинској управи, јавним предузећима и установама не поседују довољно капацитета за припрему и спровођење пројекта из ЕУ и других фондова● Делимично је извршена дигитализација рада Скупштине Општине● Не постоји инфраструктура за дигиталне (оптичке) водове● Нездовољавајућа опремљеност компјутерским програмима● Недостатак канцеларијског простора у Општинској управи

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> ● Наставак развоја Е-управе ● Успостављање система за пријаву комуналних проблема у ГИС-у и мобилна апликација ● Креирање базе волонтера на нивоу Општине ● Већа партципација грађана и привреде у процесу доношења општинских одлука ● Јавно-приватна партнерства ● Оријентисаност државе ка реформама ● Могућност регионалне сарадње и повезивање са другим локалним самоуправама, као и са вишим нивоима власти ● Сарадња са цивилним сектором у припреми и реализацији предлога пројекта ● Коришћење доступних фондова за реформу администрације, за развој управе (за ГИС пројекте, за унапређење система менаџмента у Општинској управи, за пројекте дигиталне инфраструктуре, итд.) као и за едукацију кадрова ● Наставак процеса придрживања ЕУ ● Дигитализација водова– вода, канализација, топловод, електро водови, оптички и комуникациони водови 	<ul style="list-style-type: none"> ● Одлив образовног кадра у веће средине и у иностранство ● Даља централизација и јачање положаја Републике у односу на ЈЛС ● Недовољна трансферна средства за пренете надлежности – образовање, социјална заштита, итд. ● Низки коефицијенти за службенике у општинским управама од плате службеника на истим пословима у градским управама

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 1. РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Сва домаћинства су у систему за прикупљање комуналног чврстог отпада • Законом заштићена природна добра (СРП, СП) • Постојање удружења грађана у области екологије и заштите животне средине • Добра координација активности локалних власти са институцијама на покрајинском/републичком нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> • Лош квалитет воде за пиће • Велики број домаћинстава није прикључен на канализациону мрежу • Непречишћавање комуналних отпадних вода • Несанитарне депоније комуналног отпада у већини насеља • Непостојање мониторинга аерозагађења (нема мерних станица) • Непостојање сепарације и рециклаже чврстог отпада • Непостојање система мониторинга квалитета польопривредног земљишта (плодност, тешки метали, пестициди, итд.) • Непостојање мониторинга квалитета површинских вода • Мала површина Општине под парковима/јавним зеленилом • Нема локалног катастра загађивача. • Недостатак инспектора за спровођење законских прописа који се односе на заштиту животне средине.
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Међуопштинска, међурегионална и међудржавна сарадња у погледу заједничких пројеката везаних за екологију и ЗЖС • Сарадња са научним/стручним институцијама/организацијама, у погледу пројеката везаних за екологију и ЗЖС • Коришћење расположивих фондова за финансирање пројеката у области екологије и ЗЖС • Подизање еколошке свести грађана кроз едукације 	<ul style="list-style-type: none"> • Климатске промене • Висока цена усклађивања са стандардима ЕУ

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 2. УНАПРЕЂЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ ДЕЛАТНОСТИ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Погодна и повољна клима за живот • Дуга и богата историја • Постојање спортских клубова, добра образовна инфраструктура • Мултинационална и мултикултурална средина • Релативно повољан Индекс друштвеног развоја (ИДР) • Ниска стопа криминалитета • Успешан рад Центра за социјални рад (ЦСР) • Систем финансирања социјалне заштите са свих нивоа и из различитих извора финансирања • Формирана Канцеларија за младе (КЗМ) • Постојање великог броја удружења грађана • Добра сарадња удружења грађана са Општинском управом 	<ul style="list-style-type: none"> • Смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење • Степен самофинансирања општине Тител има опадајући тренд • Капацитети Предшколске установе нису довољни • Број ђака у основним школама се перманентно смањује • Недостатак финансијских средстава локалне самоуправе за финансирање културе, спорта, здравства и образовања • Буџет Општине је доминантни извор финансирања удружења грађана • Мала обухватност деце у претшколској установи (0-3 године, од 3-5,5 година) • Недовољан број лекара специјалиста и опште праксе • Неадекватна опремљеност одређених здравствених јединица • Недостатак центра за инклузивно образовање (логопед, дефектолог)
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња у области културе и спорта са другим сличним организацијама у окружењу. • Развој регионалне и међународне сарадње • Коришћење домаћих и страних фондова за финансирање пројекта и за улагање у објекте јавне намене. 	<ul style="list-style-type: none"> • Старење популације • Мањо средстава се опредељује за дотације удружењима грађана • Здравствене претње узроковане епидемијом COVID-19

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ 3. РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Геостратешки положај • Плодно пољопривредно земљиште, добре катастарске структуре • Погодни услови за стабилну и профитабилну пољопривредну производњу • Обављен поступак комасације на територији целе Општине • Успешна пољопривредна предузећа и земљорадничке задруге • Изузетан туристички потенцијал • Ретке и заштићене животињске врсте • Реализација инвестиција у различитим областима • Задовољавајућа покривеност мрежом фиксне и мобилне телефоније • Близина бициклистичких стаза Еуро Вело 6 и 11 • Изграђена гасоводна мрежа 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно развијена Општина (по степену развијености сврстана у III групу) • Предузетничка клима је испод републичког нивоа • Недостатак опремљених индустријских зона • Неefикасност железничког саобраћаја и железничке инфраструктуре • Буџетска средства Општине су недовољна за инвестирање • Непостојање путничког и теретног пристана и луке • Непостојање јавног централног даљинског грејања • Недовољно диверсификована производња у сектору предузећа и задруга • Неразвијена диверсификација економских активности на селу • Дуготрајан поступак реституције
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Индустриске зоне • Уређење приобаља реке Тисе код Титела, где ће бити изграђено теретно пристаниште Лука Тител • Развој прерађивачке индустрије, за дораду и прераду пољопривредних производа • Производња органских производа • Доступност финансијских средстава из извора виших нивоа власти и фондова ЕУ • Планирана ревитализација локалног пружног правца у склопу ревитализације међународне пруге Београд – Будимпешта • Имплементације система Е-управе 	<ul style="list-style-type: none"> • Конфигурација терена, појаве клизишта и подложност плављења терена отежавају одржавање и изградњу примарно друмске инфраструктуре • Климатске промене и појава елементарних непогода, неповољно утичу на пољопривредно земљиште • Старење радно способног становништва и одлазак младих са села • Смањивање површина КПЗ услед ненаменског коришћења. • Неповољна епидемиолошка ситуација у земљи изазвана вирусом COVID-19 • Раст цена енергента на светском тржишту • Висока пореска оптерећења за правна лица • Јака инострана конкуренција услед

<ul style="list-style-type: none"> ● Расположиви потенцијал обновљивих извора енергије (ОИЕ) ● Природни потенцијал земљишта за бављење разноврсном пољопривредном производњом ● Доступност страним тржиштима под повољним условима захваљујући споразумима о слободној трговини ● Већа средства IPARD 3 програма (2021-2027) у односу на IPARD 2 програм 	<p>економске глобализације и либерализације тржишта</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Све оштрији прописи у погледу безбедности хране и стандарда квалитета на светском тржишту ● Високи захтеви потрошача у погледу бренда, квалитета и паковања производа. ● Недовољно подстицајан привредни амбијент за развој предузетништва и МСП у области пољопривреде и прераде пољопривредних производа ● Непостојање свести о развоју предузетништва у туризму
--	---

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

РС	Република Србија
АПВ	Аутономна Покрајина Војводина
ЕУ	Европска унија
АПР	Агенција за привредне регистре
ИЕП	Инститит за економику пољопривреде
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ДТД	Дунав - Тиса - Дунав
ГИС	Географски информациони систем
ИТ	Информационе технологије
КЗМ	Канцеларија за младе
ИОП	Индивидуални образовни план
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈПП	Јавно приватно партнерство
ЈП	Јавно предузеће
ПУ	Предшколска установа
SWOT	Акроним енглеских речи: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats / превод: снаге, слабости, шансе, претње
ИПАРД	Инструмент претприступне помоћи за рурални развој (енгл. Instrument for Pre-Accession in Rural Development)
ИДР	Индекс друштвеног развоја
НВО	Невладине организације
КПЗ	Коришћено пољопривредно земљиште
УГ	Условно грло
ППГ	Породично пољопривредно газдинство
ПГ	Пољопривредно газдинство
РПГ	Регистар пољопривредних газдинства
ПСС	Пољопривредне стручне службе
МСП	Мала и средња предузећа
ЛЕР	Локално-економски развој
ЛАП	Локални акциони план
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПП	Просторни план
ПГР	План генералне регулације
ПДР	План детаљне регулације
УЉР	Управљање људским ресурсима
ЗЖС	Заштита животне средине
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ПТД	Пројектно-техничка документација
СРП	Специјални резерват природе
СП	Споменик природе
ЦЗР	Центар за социјални рад
ОУ	Општинска управа
КДС	Кабловски дистрибутивни систем